

#30713

สภาพและความต้องการเพื่อการเตรียมตัวด้านอาชีพของผู้ใช้แรงงานในสภาวะ
 เศรษฐกิจตกต่ำ ศึกษาเฉพาะกรณี : ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ
 อุตสาหกรรมการผลิตในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

Workers' Situation and Their Needs for Occupation Preparation
 During Economic Recession
 Case Study: Samutprakarn Factories

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาการจัดการโครงการสวัสดิการสังคม บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2542

HCULIB

 3 0001 00074436 9

วิทยานิพนธ์ สภาพและความต้องการเพื่อการเตรียมตัวด้านอาชีพของผู้ใช้แรงงานในสภาวะ
เศรษฐกิจตกต่ำ : ศึกษาเฉพาะกรณี ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ
อุตสาหกรรมการผลิตในเขตจังหวัดสมุทรปราการ
Workers' Situation and Their Needs for Occupation Preparation During
Economic Recession
Case Study : Samutprakarn Factories

ชื่อนักศึกษา นายทศพล ศรีคุณ

รหัสประจำตัว 369005

สาขาวิชา การจัดการ โครงการสวัสดิการสังคม

ปีการศึกษา 2541

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และทบวงมหาวิทยาลัย ได้ตรวจสอบ และ
อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต
เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2541

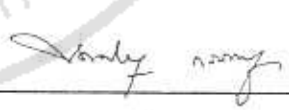
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณราย แสงวิเชียร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ประธานกรรมการ

(อาจารย์โสภา อ่อนโอกาส)

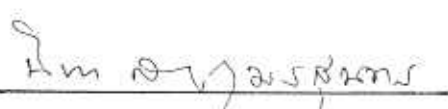
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชิตติยา กรรณสูต)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.โชคชัย สุทธาเวช)

กรรมการผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์นิภา ส.คุณสุนทร)

วิทยานิพนธ์เรื่อง

สภาพและความต้องการเพื่อการเตรียมตัวด้านอาชีพของผู้ใช้แรงงานใน
สถานะเศรษฐกิจตกต่ำ ศึกษาเฉพาะกรณี : ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ
อุตสาหกรรมการผลิตในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

Workers' Situation and Their Needs for Occupation Preparation During
Economic Recession.

Case Study : Samutprakarn Factories

ชื่อนักศึกษา

นายทศพล ศรีภูณ

รหัสประจำตัว

369005

สาขาวิชา

การจัดการ โครงการสวัสดิการสังคม

ปีการศึกษา

2541

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ
อุตสาหกรรมการผลิตในสถานะเศรษฐกิจตกต่ำในด้านต่าง ๆ คือ 1. ด้านลักษณะทั่วไปและสถานะ
ทางเศรษฐกิจของกลุ่มผู้ใช้แรงงาน 2. ด้านความพึงพอใจในงานที่ทำอยู่ปัจจุบัน 3. ด้านการรับรู้
ข่าวสารข้อมูลทั้งภายนอกและภายในสถานประกอบการ 4. ด้านการปรับตัวของผู้ใช้แรงงานเพื่อ
สนองตอบสถานะเศรษฐกิจตกต่ำ 5. การเตรียมตัวของผู้ใช้แรงงานทั้งที่ต้องการเปลี่ยนและไม่
เปลี่ยนอาชีพ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ กลุ่มผู้ใช้แรงงานสถานประกอบการอุตสาหกรรม
ผลิต ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ลักษณะทั่วไป
ของกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ความพอใจในงาน การรับรู้ข่าวสาร สถานะทางเศรษฐกิจของผู้ใช้แรงงาน
การปรับตัวในสถานะเศรษฐกิจตกต่ำ และการเตรียมตัวด้านอาชีพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า

1. ลักษณะทั่วไปและสถานะเศรษฐกิจของผู้ใช้แรงงาน เพศชายมีความต้องการเปลี่ยน
งานมากกว่าเพศหญิง ผู้ที่มีอายุระหว่าง 21-25 ปี มีมากที่สุด รองลงมา 26-30 ปี ผู้ที่มีอายุน้อยมีความ
ต้องการเปลี่ยนงานและอาชีพลดลง เมื่ออายุสูงขึ้นเรื่อย ๆ ผู้ที่ต้องดูแลรับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แก่
สมาชิกในครอบครัว ส่วนมากไม่ต้องการเปลี่ยนงานและอาชีพ ด้านที่อยู่อาศัย ส่วนมากเช่าบ้าน

และเช่าห้องชุดอยู่ ส่วนผู้ที่อยู่บ้านตนเอง ไม่ต้องการเปลี่ยนงานและอาชีพมากกว่าผู้ที่เช่าบ้านหรือห้องชุดอยู่ ด้านตำแหน่งงาน ส่วนใหญ่เป็นพนักงานในระดับปฏิบัติการลูกจ้างประจำมากที่สุด ในระดับผู้บริหาร ไม่มีผู้ใดต้องการเปลี่ยนงานและอาชีพ อายุการทำงาน ผู้มีอายุการทำงาน 1-3 ปี มีมากที่สุด

สภาวะทางเศรษฐกิจของผู้ใช้แรงงาน ผู้ที่มีรายได้เท่าเดิมและลดลงมีจำนวนมากเท่า ๆ กัน ส่วนผู้ที่ไม่มียาได้อื่น นอกเหนือจากรายได้ประจำ ส่วนใหญ่มีรายได้เท่าเดิมและบางส่วนไม่มีเงินออมหรือเงินออมลดลง ความเพียงพอของรายได้ ส่วนใหญ่ไม่เพียงพอหรือมีเท่ากับรายจ่ายพอดี

2. ด้านความพึงพอใจในงาน ส่วนใหญ่ทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานได้ดี และมีความภูมิใจในงานที่ทำอยู่ ในส่วนอื่นๆ เช่น ความมั่นคงในงานที่ทำ ความพอใจในบริษัทที่ทำงานอยู่ และสวัสดิการที่มีให้กับพนักงาน ผู้ใช้แรงงานมีความพอใจอยู่ในระดับกลาง สภาพโดยรวมของกลุ่มผู้ที่ต้องการเปลี่ยนงานและอาชีพมีความพึงพอใจต่องานที่ทำอยู่น้อยกว่ากลุ่มของผู้ที่ไม่ต้องการเปลี่ยนงานและอาชีพ

3. การรับรู้ข่าวสาร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากภายนอกสถานที่ประกอบการ ผู้ใช้แรงงานรับรู้เกี่ยวกับเรื่องปัญหาสภาวะเศรษฐกิจการค้าของประเทศมาก และรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจ้างงานพอสมควร ส่วนข้อมูลข่าวสารในสถานประกอบการ ผู้ใช้แรงงานทราบเกี่ยวกับความมั่นคงของบริษัทที่ทำงานอยู่ รวมทั้งการจ้างงานพอสมควรในระดับปานกลาง และเมื่อมีปัญหาในการทำงาน มักปรึกษากับเพื่อน รองลงมาปรึกษาหัวหน้างาน การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพ ส่วนใหญ่ทราบถึงแหล่งงาน และตำแหน่งที่รับสมัคร โดยทราบจากสื่อสารมวลชนเป็นส่วนมาก เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ รองลงมาจะทราบจากเพื่อน

4. การปรับตัวในสภาวะเศรษฐกิจการค้า ส่วนใหญ่ลดค่าใช้จ่ายของคนลง สามารถปรับตัวเข้ากับปัญหาและมีกำลังใจดี ทั้งผู้ต้องการและไม่ต้องการเปลี่ยนงานและอาชีพ

5. การเตรียมตัวด้านอาชีพ ส่วนใหญ่ต้องการเพิ่มความรู้ความสามารถทางด้านเทคนิค และทักษะการผลิต โดยใช้วิธีอ่านจากหนังสือเอกสารด้วยตนเอง และมีเป้าหมายที่จะได้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น ผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ไม่ต้องการเปลี่ยนงานและอาชีพ ผู้ที่ต้องการเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น สนใจทำการค้าขายและเกษตรกรรมมากที่สุดตามลำดับ ส่วนด้านอุตสาหกรรมการผลิตมีผู้ต้องการเปลี่ยนไปทำชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด และต้องการได้รับการสนับสนุนเงินทุนไปประกอบอาชีพมากที่สุด รองลงมาคือ ต้องการได้รับความรู้ทักษะการประกอบอาชีพ

Thesis Title	Workers' Situation and Their Needs for Occupation Preparation During Economic Recession
	Case Study : Samutprakarn Factories
By	Mr. Thodsapol Srikhoon
Identification No.	369005
Degree	Master of Social Work (M.S.W.)
Major	Social Welfare Project Management
Academic Year	1998

ABSTRACT

This thesis is aimed to study the condition of factory Worker during the economic recession in various aspects which include (1) general description and economic condition of Worker, (2) Worker's satisfaction of present work, (3) Worker's learning of both internal and external information, (4) Worker's self-adjustment for responding to the economic recession and (5) Worker's preparation in changing or maintaining occupation.

People participating in this study are 300 workers in Samutprakarn factories. The questionnaires used as instruments consist of questions about general description of Worker, their satisfaction of present work, information learning, economic condition, self-adjustment during the economic recession and preparation of occupation. Statistics used in data analysis are percentages and average points.

This study can be concluded as follows:

(1) In relation to general description and economic condition of Worker, most female workers want to change their work when being compared to male workers. Those being 21-25 and 26-30 years old want to do so respectively. The young ones tend to maintain their work and occupation when becoming older. Those bearing all family expenses mostly maintain their work and occupation. As for residence, most workers rent houses or apartments and they mostly want to change

their work and occupation when being compared to those living in their own houses. As for work positions, most of them are permanent employees. No executive staff want to change their work and occupation. As for working periods, those working for 1-3 years mostly want to do so.

With respect to Worker's economic condition, the numbers of those having the same and lower income are equal. Most workers gaining no more income than their regular wages have the same income and some of them have no savings or have lower savings. Most of them have unenough income or have it sufficiently for expenses.

(2) In relation to Worker's satisfaction of present work, most workers can well work jointly with their colleagues and feel proud of their work. They are rather satisfied with work stability, satisfaction of employing company and provision of employee's welfare. Those wanting to change their work and occupation are less satisfied with their present work when being compared to those wanting to maintain it.

(3) In relation to Worker's learning of external information, workers can learn a lot of information about national problems of economic recession and learn some information about employment while internal information about stability of employing company and employment is learnt to some extent. Most workers consult with their colleagues about their working problems and their chiefs are the second to solve them. As for learning of occupation information, most workers rather know work sources and positions which require employment from mass media, such as radio, television and newspaper, while the rest know them from their friends.

(4) In relation to Worker's self-adjustment during the economic recession, the workers wanting to change or maintain their work and occupation mostly reduce their expenses. They can adjust themselves to problems with courage.

(5) In relation to Worker's preparation of occupation, most workers want to increase their technical and manufacturing skill and knowledge by reading books and documents for their work promotion. Most of them do not want to change their work and occupation. Those wanting another occupation are mostly interested in trading and agriculture respectively. As for manufacturing industry, electronic components are mostly interesting. Financial support as well as skill and knowledge are needed for new occupation respectively.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จผลได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างอิ่ง จากอาจารย์โสภณ อ่อนโอกาส ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.โชคชัย สุทธาเวศ อาจารย์กรรมการที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์นิภา ศ.คุมรสุทร อาจารย์กรรมการที่ปรึกษาจากทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งได้เป็นส่วนหนึ่งในการให้คำปรึกษาแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ ทั้งจากคำแนะนำเป็นการส่วนตัว และจากคำราวีวิชาการที่ท่าน ได้เขียนไว้ให้อ่านเป็นความรู้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ผู้ใช้แรงงานทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือและให้ข้อมูล โดยการตอบแบบสอบถาม อันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยฉบับนี้ และเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้วิจัยมีแรงคลใจศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ รวมทั้งกำลังแรงใจ แรงสนับสนุนจากเพื่อนรัก เช่น คุณจรรยา ทะสุนทร อาจารย์สนอง คลังพระศรี เป็นต้น

นอกจากนี้ ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ชติลยา กวรรณสุต ที่ผู้วิจัยนับถือ เป็น “คุณครูใหญ่” หรือ “อาจารย์ใหญ่” ที่เคารพรักยิ่งของศิษย์ และอาจารย์ธัญญา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ที่ได้ให้ความเมตตากรุณากับลูกศิษย์มาตลอด นับตั้งแต่ “บุกเบิกมหาวิทยาลัย มนท.” ซึ่งผู้วิจัยเป็นคนเดียวของรุ่น 1 ที่รับกวนอาจารย์มากที่สุด นับเป็นเวลาถึง 6 ปีเต็ม และกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย จนไม่สามารถกล่าวนาม ได้หมด ณ ที่นี้

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่ รวมทั้งพี่ ๆ ทุกคน ที่เป็นผู้สร้างและเป็นผู้ให้สิ่งต่าง ๆ อันยิ่งใหญ่สำหรับชีวิตของผู้วิจัยเสมอมา และขอกราบขอบพระคุณอีกครั้งสำหรับท่านที่เกี่ยวข้องที่ได้มีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือผู้วิจัยในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนกระทั่งสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ทศพล ศรีภูณ